

Posudek konzultantky k diplomové práci

Jméno diplomanta: Veronika Homolová

Téma práce: Postavení dětských vojáků v mezinárodním uprchlickém právu

Rozsah práce: 71 stran vlastního textu (203 271 znaků)

Datum odevzdání práce: červen 2019

Aktuálnost (novost) tématu, náročnost tématu

Autorka si vybrala důležité téma, které je v mezinárodním právu stále aktuální, a patrně vždy bude. Postavení dětských vojáků se také může v čase měnit, proto je vhodné se jím průběžně zabývat, byť i bylo v literatuře vícekrát zpracováno. Děti totiž postupně získávají nové možnosti ochrany, a zároveň se více, případně jinak, řeší otázky trestního či jiného postihu za činy, které spáchaly.

V zahraničí i v České republice se tématu dostává určité pozornosti, byť za hranicemi je jí mnohem více. V České republice je to zejména díky aktivitě doc. Hýbnerové, která před časem sepsala několik publikací, a je dobře, že jsou tématu nadále věnovány diplomové práce, které mohou na tomto základě stavět závěry s použitím nových informací, publikací a případně i nové normativity na úrovni univerzálního i regionálního mezinárodního práva. Téma považují za poměrně náročné, protože jeho zkoumání stále není jaksí z podstaty tématu ukončené a autorka se musí vypořádat s tím, zda a jak nové věci její téma, které je v určitém rozsahu zpracované, ovlivňují.

Hodnocení práce (kritéria hodnocení práce, splnění cíle práce, samostatnost při zpracování tématu, logická stavba práce, práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací, hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu), úprava práce (text, grafy, tabulky), jazyková a stylistická úroveň)

Co se týče formální stránky, autorka téma zpracovává velmi pěkně. Ve vhodném rozsahu využívá cizojazyčnou i domácí odbornou literaturu. Stavba práce je logická a odpovídá výzkumným otázkám a zaměření práce. Cíl, který si vytkla, naplňuje.

Diplomantka při práci postupovala samostatně a podle potřeby konzultovala. Téma analyzovala do hloubky, při zkoumání pojmů definice uprchlíka se skutečně pomyslně prodrala až na dřeň a využila značné množství zdrojů, využila i judikaturu.

Výběr literatury považuji za dobrý, diplomantka si vyhledala díla, která byla k tématu potřebná. Poznámkový aparát je adekvátní, citováno je vhodně, pro čtenáře využitelně. Práce je stylisticky a jazykově napsána velmi pěkně. Autorka na začátku specifikuje výzkumné otázky, stejně jako popisuje metodu (je možné ji shrnout pod pojmy analytická a popisná), což oboje považuji za pro práci velmi prospěšné. Jsem ráda, že autorka reflektovala doporučení z konzultací, práce je takto ucelenější.

Pro práci je přínosné, že autorka používá literaturu, která není jen úzce věnována tématu, ale zabývá se i teoretičtějšími aspekty.

Z formálního hlediska lze považovat kritéria kladená na tento druh vědecké studie za splněná.

Co se týče stránky obsahové, práce je členěna do úvodu, čtyř částí, a závěru. Včleněn je obsah a seznam použité literatury. Práce je zpracována s využitím adekvátního množství primárních a sekundárních zdrojů. Až pozdě jsem si uvědomila, že jsem autorce mohla doporučit ještě knihu od Ciary Smyth: *European Asylum Law and the Rights of the Child*, z roku 2014, ale informace v ní obsažené jsou i v dalších zdrojích, které v seznamu zdrojů autorka uvádí.

Výběr kapitol i jejich pořadí je adekvátní záměru, logické a vystihující. Víím, že zařazení čtvrté kapitoly se může zdát z hlediska názvu práce nesystémové, s diplomantkou jsme ale došly k tomu, že je namístě.

V jednotlivých částech práce se autorka postupně vypořádává s definováním pojmů, ochranou dětí jako uprchlíků i jejich možným vynětím z této ochrany z důvodu toho, co jako vojáci spáchali. Závěry z těchto částí pak autorka pěkně přenáší do analýzy regionální úpravy. Závěr práce velmi dobře shrnuje odpovědi na výzkumné otázky.

Oceňuji, že se autorka v první kapitole věnovala i zhodnocení pramenů. V uvedené tematice je vždy namístě zamyslet se nad relevancí zdrojů, nad tím, zda je možné jedním dechem hovořit o Michiganských doporučeních a materiálech UNHCR a podobně; jejich mezinárodněprávní relevance je totiž různá, v prvním případě jde o nezávazný dokument, v druhém státy mnohdy pokládají některé dokumenty za závazné (Příručka UNHCR). Autorka se s tímto velmi hezky v subkapitole 1.5. vypořádala.

Nesouzním zcela s označením tří důležitých dokumentů za „mezinárodní listinu práv“, ale autorka sousloví vysvětluje a není v jeho využívání sama. Moje výhrady jsou založeny na odlišné právní síle těchto dokumentů, a považuji jejich zařazení pod jeden pojem za matoucí.

Práci považuji za velmi pěkně zpracovanou, diplomantka provedla pečlivou analýzu pramenů a téma dobře zpracovala. Jedná se místy spíše o shrnutí, nové myšlenky jsou v práci méně, ale i tak jde o velmi pěknou diplomovou práci.

Doporučení práce k obhajobě, navržený klasifikační stupeň a připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Autorka prokazuje velmi dobrou znalost dokumentů a literatury, kvalifikovaně s nimi pracuje. Práce, kterou předložila, naplňuje kritéria kladená na diplomovou práci, je velice pečlivě a pěkně zpracovaná, napsána odborným jazykem, vybavena poznámkovým aparátem a seznamem literatury. Práci proto doporučuji k obhajobě a předběžně – s výhradou obhajoby – ji hodnotím jako výbornou.

Otázky:

1. Nesetkala se s tím, že by se jí zkoumaná problematika mohla nějak týkat státních příslušníků některé ze zemí EU, kteří se navracejí z bojů za ISIS?
2. Vidí v této oblasti prostor pro vznik mezinárodněprávního obyčeje?

V Praze dne 30. 7. 2019

JUDr. Věra Honusková, Ph.D.